

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XII — Nr. 452

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 13 septembrie 2000

SUMAR

	Pagina	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
Decizia nr. 22 din 8 februarie 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificat și completat prin Legea nr. 112/1998 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 11/1998 pentru modificarea și completarea Legii nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, precum și a art. 3 alin. (1) și (2), a art. 6 alin. (1) lit. a) și a art. 24 lit. r) din Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 146/1997, aprobate prin Ordinul ministrului justiției nr. 760/C/1999.....	1-4	
Decizia nr. 65 din 11 aprilie 2000 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 lit. m) liniuța întâi și ale art. 20 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, precum și a prevederilor art. 3 alin. (1) și ale art. 9 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 32/1995 privind timbrul judiciar.....		4-6
Decizia nr. 137 din 11 iulie 2000 referitoare la excepțiile de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 alin. 2 și 3 din Legea nr. 85/1992 privind vânzarea de locuințe și spații cu altă destinație construite din fondurile statului și din fondurile unităților economice sau bugetare de stat, republicată		6-8

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 22

din 8 februarie 2000

referitoare la excepția de neconstituționalitate a art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificat și completat prin Legea nr. 112/1998 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 11/1998 pentru modificarea și completarea Legii nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, precum și a art. 3 alin. (1) și (2), a art. 6 alin. (1) lit. a) și a art. 24 lit. r) din Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 146/1997, aprobate prin Ordinul ministrului justiției nr. 760/C/1999

Lucian Mihai — președinte
Costică Bulai — judecător
Constantin Doldur — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Ioan Muraru — judecător
Lucian Stângu — judecător

Florin Bucur Vasilescu — judecător
Romul Petru Vonic — judecător
Paula C. Pantea — procuror
Florentina Geangu — magistrat-asistent
Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997

privind taxele judiciare de timbru, modificate și completate prin Legea nr. 112/1998 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 11/1998 pentru modificarea și completarea Legii nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, precum și a art. 3 alin. (1) și (2), a art. 6 alin. (1) lit. a) și a art. 24 lit. r) din Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 146/1997, aprobate prin Ordinul ministrului justiției nr. 760/C/1999, excepție ridicată de Petre Mărculescu, Mihaela Roze Mărculescu și Radu Popescu în Dosarul nr. 11.905/1998 al Judecătoriei Sectorului 1 București.

La apelul nominal se prezintă avocat Viorel Florescu pentru Aneta Ionovici și Doru Cristian Ionovici, precum și Decebal Emanoil David, lipsind autorii excepției, Consiliul General al Municipiului București și Societatea Comercială „Herăstrău Nord” — S.A. din București, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, avocat Viorel Florescu solicită respingerea excepției, iar Decebal Emanoil David lasă la aprecierea Curții Constituționale modul de soluționare a excepției.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea, ca fiind neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, arătând că textul de lege criticat este conform cu prevederile constituționale. În ceea ce privește art. 3 alin. (1) și (2), art. 6 alin. (1) lit. a) și art. 24 lit. r) din Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 146/1997, solicită respingerea, ca fiind inadmisibilă, a excepției ridicate, deoarece dispozițiile criticate nu fac parte din categoria prevederilor legale care pot constitui obiectul controlului de constituționalitate, potrivit art. 144 lit. c) din Constituție și art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 11 iunie 1999, pronunțată în Dosarul nr. 11.905/1998, Judecătoria Sectorului 1 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. r) și ale art. 20 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, precum și ale art. 3 alin. (1) și (2), art. 6 alin. (1) lit. a) și ale art. 24 lit. r) din Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 146/1997, excepție ridicată de Petre Mărculescu, Mihaela Roze Mărculescu și Radu Popescu.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, astfel cum rezultă din notele scrise, depuse la dosarul instanței de judecată, se susține că dispozițiile „art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, precum și art. 3 alin. (1) și (2), art. 6 alin. (1) lit. a) și art. 24 lit. r) din Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 146/1997” încalcă dispozițiile constituționale ale art. 4 alin. (2) privind egalitatea între cetățeni, ale art. 11 referitor la efectele juridice ale tratatelor internaționale, ale art. 15 alin. (1) care reglementează principiul universalității drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale, ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, ale art. 20 referitor la efectele juridice ale tratatelor internaționale pri-

vind drepturile omului, ale art. 21 alin. (1) privind accesul liber la justiție, ale art. 49 alin. (1) referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, ale art. 51 privind respectarea Constituției și legilor, ale art. 53 care reglementează contribuțiile financiare, ale art. 54 referitor la exercitarea drepturilor și a libertăților, ale art. 123 privind înfăptuirea justiției, precum și dispozițiile art. 26 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și ale Declarației Universale a Drepturilor Omului.

Judecătoria Sectorului 1 București, contrar prevederilor art. 23 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, republicată, nu și-a exprimat opinia asupra excepției ridicate. În temeiul dispozițiilor legale menționate, precum și în conformitate cu art. 15 din regulamentul său de organizare și funcționare, Curtea Constituțională a solicitat Judecătoriei Sectorului 1 București completarea Încheierii de sesizare din 11 iunie 1999 cu opinia sa, dar instanța nu a dat curs acestei solicitări.

În conformitate cu prevederile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a Curții Constituționale a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

În punctul de vedere al Guvernului se apreciază că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru este neîntemeiată, deoarece dispozițiile art. 138 din Constituție, care prevăd că taxele datorate bugetului de stat se stabilesc numai prin lege, nu interzic însă ca în anumite cazuri să se acorde scutiri de astfel de taxe. Se mai arată că prevederile Normelor metodologice pentru aplicarea Legii nr. 146/1997, criticate ca fiind neconstituționale, nu pot face obiectul unei excepții de neconstituționalitate, deoarece Curtea Constituțională, potrivit art. 144 lit. c) din Constituție, hotărăște numai asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești privind legile și ordonanțele.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise ale autorilor excepției, susținerile părților prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Art. 144 din Constituție, enumerând atribuțiile Curții Constituționale, prevede la lit. c) că aceasta „hotărăște asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești privind neconstituționalitatea legilor și a ordonanțelor”, dispoziție preluată și de art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată. Aceste dispoziții constituționale și legale sunt de strictă interpretare.

În cauza de față excepția de neconstituționalitate vizează, astfel cum rezultă din Încheierea din 11 iunie 1999 a Judecătoriei Sectorului 1 București, pe de o parte, dispozițiile art. 15 lit. r) și ale art. 20 din Legea

nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificate și completate prin Legea nr. 112/1998 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 11/1998 pentru modificarea și completarea Legii nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, iar pe de altă parte, prevederile art. 3 alin. (1) și (2), ale art. 6 alin. (1) lit. a) și ale art. 24 lit. r) din Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 146/1997, aprobate prin Ordinul ministrului justiției nr. 760/C/1999.

Referitor la prevederile art. 3 alin. (1) și (2), ale art. 6 alin. (1) lit. a) și ale art. 24 lit. r) din Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 146/1997, aprobate prin Ordinul ministrului justiției nr. 760/C/1999, Curtea constată că excepția ridicată nu se încadrează în dispozițiile art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, iar potrivit alin. (6) al aceluiași articol, instanța de judecată trebuia să o respingă ca fiind inadmisibilă, printr-o încheiere motivată, fără a mai sesiza Curtea Constituțională. Întrucât instanța de judecată nu a aplicat aceste dispoziții legale, Curtea urmează să respingă această excepție ca fiind inadmisibilă.

În ceea ce privește cel de-al doilea aspect al excepției de neconstituționalitate, din analiza notelor scrise depuse de autorii excepției rezultă că, în realitate, aceasta vizează doar prevederile art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru. Ca urmare, Curtea Constituțională se va pronunța numai asupra constituționalității acestor dispoziții legale, iar nu și asupra dispozițiilor cuprinse în art. 20 din Legea nr. 146/1997.

Dispozițiile art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificate și completate prin Legea nr. 112/1998 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 11/1998 pentru modificarea și completarea Legii nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 212 din 9 iunie 1998, au următorul conținut: „Sunt scutite de taxe judiciare de timbru acțiunile și cererile, inclusiv cele pentru exercitarea căilor de atac, referitoare la: [...]”

r) cererile introduse de proprietari sau de succesorii acestora pentru restituirea imobilelor preluate de stat sau de alte persoane juridice în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, precum și cererile accesorii și incidente.“

Autorii excepției de neconstituționalitate consideră că aceste prevederi legale contravin dispozițiilor constituționale ale art. 4 alin. (2) privind egalitatea între cetățeni, ale art. 11 referitor la efectele juridice ale tratatelor internaționale, ale art. 15 alin. (1) care reglementează principiul universalității drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale, ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, ale art. 20 referitor la efectele juridice ale tratatelor internaționale privind drepturile omului, ale art. 21 alin. (1) privind accesul liber la justiție, ale art. 49 alin. (1) referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, ale art. 51 privind respectarea Constituției și legilor, ale art. 52 alin. (2) care reglementează contribuțiile financiare, ale art. 54 referitor la exercitarea drepturilor și a libertăților și ale art. 55 privind înfăptuirea justiției, precum și dispozițiilor art. 20 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și ale Declarației Universale a Drepturilor Omului, fără însă a expune motivele pe care se întemeiază aceste susțineri.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că nu pot fi reținute susținerile potrivit cărora textul de lege criticat ar contraveni prevederilor art. 16 alin. (1) și ale art. 20 alin. (1) din Constituție, precum și ale art. 26 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și ale Declarației Universale a Drepturilor Omului.

Potrivit art. 16 alin. (1) din Constituție „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări“. În sensul art. 4 alin. (2) din Legea fundamentală, constituie criteriul nediscriminatoriu: rasa, naționalitatea, originea etnică, limba, religia, sexul, opinia, apartenența politică, averea sau originea socială. În temeiul art. 20 alin. (1) din Constituție „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte“. Rezultă că prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție se corelează și se interpretează în raport cu prevederile cuprinse în instrumentele juridice internaționale în domeniul drepturilor omului. În acest fel sunt aplicabile dispozițiile art. 26 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, potrivit cărora: „Toate persoanele sunt egale în fața legii și au, fără discriminare, dreptul la o ocrotire egală din partea legii. În această privință legea trebuie să interzică orice discriminare și să garanteze tuturor persoanelor o ocrotire egală și eficace contra oricărei discriminări, în special de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, origine națională sau socială, avere, naștere sau întemeiată pe orice altă împrejurare.“

În raport cu dispozițiile legale menționate se poate observa că art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997, modificat și completat prin Ordonanța Guvernului nr. 11/1998, aprobată prin Legea nr. 112/1998, care stabilește că sunt scutite de taxa judiciară de timbru cererile introduse de proprietari sau de succesorii acestora pentru restituirea imobilelor preluate de stat sau de alte persoane juridice în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, precum și cererile accesorii și incidente, nu încalcă principiul constituțional al egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, deoarece textul, instituind scutiri de taxe de timbru pentru anumite categorii de cereri, nu face nici o diferențiere între contribuabili. Sub acest aspect Curtea Constituțională a reținut în mod constant că principiul egalității nu înseamnă uniformitate, așa încât, dacă la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal, la situații diferite tratamentul juridic nu poate fi decât diferit. În acest sens este și practica jurisdicțională a Curții, astfel cum rezultă, de exemplu, din deciziile nr. 70/1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 27 decembrie 1993, și nr. 49/1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 161 din 23 aprilie 1998, în concordanță cu practica constituțională din alte țări, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

În legătură cu invocarea încălcării normelor constituționale prevăzute la art. 11 privind efectele juridice ale tratatelor internaționale, art. 15 alin. (1) care reglementează principiul universalității drepturilor, libertăților și

îndatoririlor fundamentale, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 49 referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 51 privind respectarea Constituției și legilor, art. 53 privind contribuțiile financiare, art. 54 care

reglementează exercitarea drepturilor și a libertăților și la art. 123 privind înfăptuirea justiției, Curtea constată că aceste critici sunt nerelevante pentru soluționarea excepției de față, neavând incidență cu obiectul cauzei.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 alin. (3) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificate și completate prin Legea nr. 112/1998 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 11/1998 pentru modificarea și completarea Legii nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, excepție ridicată de Petre Mărculescu, Mihaela Roze Mărculescu și Radu Popescu în Dosarul nr. 11.905/1998 al Judecătoria Sectorului 1 București.

2. Respinge, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 3 alin. (1) și (2), ale art. 6 alin. (1) lit. a) și ale art. 24 lit. r) din Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 146/1997, aprobate prin Ordinul ministrului justiției nr. 760/C/1999, excepție ridicată de aceiași autori în același dosar.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 8 februarie 2000.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,

Florentina Geangu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 65

din 11 aprilie 2000

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 lit. m) liniuța întâi și ale art. 20 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, precum și a prevederilor art. 3 alin. (1) și ale art. 9 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 32/1995 privind timbrul judiciar

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Florentina Geangu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 lit. m) liniuța întâi și ale art. 20 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, precum și a prevederilor art. 3 alin. (1) și ale art. 9 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 32/1995 privind timbrul judiciar, excepție ridicată de Gheorghe Popa și Gabriela Dogaru în Dosarul nr. 4.006/1999 al Curții de Apel Pitești — Secția comercială și de contencios administrativ.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 30 martie 2000, în prezența autorului excepției Gheorghe Popa și a reprezentantului Ministerului Public, fiind consemnate în încheierea de la aceea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea la 6 aprilie 2000 și apoi la 11 aprilie 2000.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 29 septembrie 1999, pronunțată în Dosarul nr. 4.006/1999, **Curtea de Apel Pitești — Secția comercială și de contencios administrativ a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 lit. m) liniuța întâi și ale art. 20 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, precum și a prevederilor art. 3 alin. (1) și ale art. 9 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 32/1995 privind timbrul judiciar, excepție ridicată de Gheorghe Popa și Gabriela Dogaru.**

În motivarea excepției de neconstituționalitate, astfel cum rezultă din notele scrise depuse la dosarul instanței de judecată, autorii excepției susțin că dispozițiile de lege criticate contravin prevederilor art. 21 alin. (1) din Constituție.

Curtea de Apel Pitești — Secția comercială și de contencios administrativ, exprimându-și opinia, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât dispozițiile art. 3 lit. m) liniuța întâi și ale art. 20 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, precum și cele ale art. 3 alin. (1) și ale art. 9 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 32/1995 privind timbrul judiciar, dispoziții în temeiul cărora s-au stabilit și s-au comunicat reclamanților obligația plății taxei de timbru și aplicării timbrului judiciar, nu încalcă art. 21 alin. (1) din Constituție.

În conformitate cu prevederile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a Curții Constituționale a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția de neconstituționalitate ridicată este neîntemeiată, deoarece accesul liber la justiție, reglementat prin dispozițiile art. 21 alin. (1) din Legea fundamentală, nu presupune gratuitatea acestuia.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autorului excepției prezent la dezbatere, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

În cauza de față excepția de neconstituționalitate vizează, astfel cum rezultă din încheierea din 29 septembrie 1999 a Curții de Apel Pitești — Secția comercială și de contencios administrativ, pe de o parte, dispozițiile art. 3 lit. m) liniuța întâi și ale art. 20 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, iar pe de altă parte, prevederile art. 3 alin. (1) și ale art. 9 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 32/1995 privind timbrul judiciar.

Dispozițiile Legii nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, criticate ca fiind neconstituționale, au următorul conținut:

— Art. 3. lit. m) liniuța întâi: „Acțiunile și cererile neevaluabile în bani se taxează astfel: [...]”

m) cereri introduse de cei vătămăți în drepturile lor printr-un act administrativ sau prin refuzul nejustificat al unei autorități administrative de a le rezolva cererea referitoare la un drept recunoscut de lege.

— cererea pentru anularea actului sau, după caz, recunoașterea dreptului pretins, precum și pentru eliberarea unui certificat, unei adeverințe sau oricărui alt înscris 10.000 lei“;

— Art. 20 (astfel cum a fost modificat prin Ordonanța Guvernului nr. 30/1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 43 din 29 ianuarie 1999):

„(1) Taxele judiciare de timbru se plătesc anticipat.

(2) Dacă taxa judiciară de timbru nu a fost plătită în cuantumul legal, în momentul înregistrării acțiunii sau cererii, ori dacă, în cursul procesului, apar elemente care determină o valoare mai mare, instanța va pune în vedere petentului să achite suma datorată până la primul termen de judecată. În cazul când se micșorează valoarea pretențiilor formulate în acțiune sau în cerere, după ce a fost înregistrată, taxa de timbru se percepe în valoarea inițială, fără a se ține seama de reducerea ulterioară.

(3) Neîndeplinirea obligației de plată până la termenul stabilit se sancționează cu anularea acțiunii sau a cererii.

(4) Dacă în momentul înregistrării sale acțiunea sau cererea a fost taxată corespunzător obiectului inițial, dar a fost modificată ulterior, ea nu va putea fi anulată integral, ci va trebui soluționată în limitele în care taxa judiciară de timbru s-a plătit în mod legal.

(5) În situația în care instanța judecătorească investită cu soluționarea unei căi de atac ordinare sau extraordinare constată că, în fazele procesuale anterioare, taxa judiciară de timbru nu a fost plătită în cuantumul legal, va dispune obligarea părții la plata taxelor judiciare de timbru aferente, dispozitivul hotărârii constituind titlu executoriu. Executarea silită a hotărârii se va efectua prin executorii judecătorești, potrivit legii.“

În ceea ce privește prevederile art. 3 alin. (1) și ale art. 9 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 32/1995 privind timbrul judiciar, acestea au următoarea redactare:

— Art. 3 alin. (1) (astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 123/1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 149 din 11 iulie 1997): „Cererile de chemare în judecată, adresate instanțelor judecătorești, se timbrează cu timbru judiciar în valoare de 3.000 lei, în cazul în care se solicită soluționarea în fond a cauzei, și în valoare de 1.500 lei, când cererile au ca obiect exercitarea unei căi de atac.“;

— Art. 9 alin. (2): „În cazul nerespectării dispozițiilor prezentei ordonanțe, se va proceda conform prevederilor legale în vigoare referitoare la taxa de timbru.“

Autorii excepției de neconstituționalitate invocă încălcarea, prin prevederile de lege criticate, a dispozițiilor art. 21 alin. (1) din Legea fundamentală, privind accesul liber la justiție.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, deși este adevărat că potrivit art. 21 alin. (1) din Constituție „Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime“, aceasta nu înseamnă totuși că accesul la justiție trebuie să fie considerat gratuit. Art. 21 din Legea fundamentală nu interzice stabilirea taxelor de timbru în justiție, fiind justificat ca persoanele care se adresează autorităților judecătorești să contribuie la acoperirea cheltuielilor prilejuite de realizarea actului de justiție. Regula este cea a timbrării acțiunilor în justiție, excepțiile fiind posibile numai în măsura în care

sunt stabilite de legiuitor. Taxa de timbru este o modalitate de acoperire în parte a cheltuielilor pe care le implică serviciul public al justiției.

În acest sens sunt, de exemplu, Decizia nr. 7 din 2 martie 1993, rămasă definitivă prin Decizia nr. 39 din 7 iulie 1993, ambele publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 179 din 27 iulie 1993, ale căror considerente și soluții sunt aplicabile și în cauza de față,

neexistând motive pentru modificarea jurisprudenței Curții Constituționale.

Referitor la instituirea timbrului judiciar, Curtea constată, pentru identitate de rațiune, că aceasta nu poate avea o altă semnificație și nu poate conduce la alte consecințe decât cele referitoare la taxa de timbru.

Criticile de neconstituționalitate fiind neîntemeiate, excepția urmează să fie respinsă.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 alin. (3) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 lit. m) liniuța întâi și ale art. 20 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, precum și a prevederilor art. 3 alin. (1) și ale art. 9 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 32/1995 privind timbrul judiciar, excepție ridicată de Gheorghe Popa și Gabriela Dogaru în Dosarul nr. 4.006/1999 al Curții de Apel Pitești — Secția comercială și de contencios administrativ.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 11 aprilie 2000.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 137 din 11 iulie 2000

referitoare la excepțiile de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 alin. 2 și 3 din Legea nr. 85/1992 privind vânzarea de locuințe și spații cu altă destinație construite din fondurile statului și din fondurile unităților economice sau bugetare de stat, republicată

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Florentina Geangu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepțiilor de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 alin. 2 și 3 din Legea nr. 85/1992 privind vânzarea de locuințe și spații cu altă destinație construite din fondurile statului și din fondurile unităților economice sau bugetare de stat, republicată, excepții ridicate de Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Timișoara în dosarele nr. 16.638/1999,

nr. 16.639/1999, nr. 16.640/1999 și nr. 16.027/1999 ale Judecătorei Timișoara.

La apelul nominal se constată lipsa autorului excepțiilor și a părților: Stelian Dănuț Acea, Daniela Acea, Mihai Nicu, Adriana Nicu, Aureliu Popescu, Elvira Popescu, Teodor Răduică, Elisaveta Răduică și Societatea Comercială „O.J.C.V.L. Tim” — S.A. din Timișoara.

Procedura este legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere că excepțiile de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 35 C/2000, nr. 36 C/2000, nr. 37 C/2000 și nr. 9 C/2000 privesc aceeași lege și au un conținut identic pune în discuție, din oficiu, conexarea cauzelor. Reprezentantul Ministerului Public nu se opune la conexare. Curtea, în temeiul prevederilor art. 164 din Codul de procedură civilă, dispune

conexarea dosarelor nr. 36 C/2000, nr. 37 C/2000 și nr. 59 C/2000 la Dosarul nr. 35 C/2000.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepțiilor ca neîntemeiate, arătând că asupra constituționalității dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 85/1992, republicată, Curtea s-a pronunțat prin mai multe decizii, în cauza de față neintervenind elemente noi care să determine modificarea jurisprudenței Curții.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin încheierile din 12 ianuarie 2000 (pronunțate în dosarele nr. 16.638/1999, nr. 16.639/1999 și nr. 16.640/1999) și din 25 ianuarie 2000 (pronunțată în Dosarul nr. 16.027/1999), **Judecătoria Timișoara a sesizat Curtea Constituțională cu excepțiile de neconstituționalitate a dispozițiilor „art. 7 alin. 2 și 3 din Legea nr. 79/1997 pentru modificarea Legii nr. 85/1997 privind vânzarea de locuințe și spații cu altă destinație construite din fondurile statului și din fondurile unităților economice sau bugetare de stat“.** Excepțiile au fost ridicate de Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Timișoara, reclamantă în mai multe cauze civile având ca obiect constatarea nulității absolute a contractelor de vânzare-cumpărare încheiate, în temeiul Legii nr. 85/1992, între părțile Stelian Dănuț Acea, Daniela Acea, Mihai Nicu, Adriana Nicu, Aureliu Popescu, Elvira Popescu, Teodor Răduică, Elisaveta Răduică și Societatea Comercială „O.J.C.V.L. Tim“ — S.A. din Timișoara și, pe cale de consecință, rectificarea evidențelor din cartea funciară.

În motivarea excepțiilor de neconstituționalitate se susține că dispozițiile legale criticate contravin art. 41 din Constituție privind protecția proprietății private, deoarece permit „vânzarea unor imobile ce au fost în proprietatea unor persoane juridice de drept privat, imobile construite din alte fonduri decât cele ale statului“. De asemenea, este invocat art. 25 din Legea nr. 112/1995, la ale cărui dispoziții face trimitere art. 1 pct. 3 din Legea nr. 79/1997 pentru modificarea Legii nr. 85/1992.

Judecătoria Timișoara, exprimându-și opinia, apreciază că excepțiile de neconstituționalitate sunt neîntemeiate.

În conformitate cu dispozițiile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a Curții Constituționale a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepțiilor de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepțiile de neconstituționalitate ridicate sunt neîntemeiate, deoarece prevederile de lege criticate nu încalcă dispozițiile art. 41 din Constituție.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul judecătorului-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale atacate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Examinând excepțiile de neconstituționalitate, Curtea constată că atât în încheierile de sesizare, cât și în notele scrise ale autorului excepției, dispozițiile de lege a căror constituționalitate se contestă au fost indicate eronat, ca fiind cele ale art. 7 alin. 2 și 3 din Legea nr. 79/1997. În realitate obiectul excepțiilor de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 7 alin. 1 și 2 din Legea nr. 85/1992 privind vânzarea de locuințe și spații cu altă destinație construite din fondurile statului și din fondurile unităților economice sau bugetare de stat, prevederi care au fost modificate prin art. 1 pct. 2 din Legea nr. 79/1997. Ulterior Legea nr. 85/1992 a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 264 din 15 iulie 1998, textele de lege criticate având următorul conținut:

— Art. 7 alin. 2: *„De asemenea, vor fi vândute la cerere, în condițiile prevederilor alin. 1 și cu respectarea dispozițiilor art. 1 alin. 3, titularilor de contracte de închiriere și locuințele care înainte de 6 martie 1945 au aparținut regiilor autonome, instituțiilor și societăților cu capital de stat, mixt sau privat, care și-au încetat existența după această dată sau, după caz, au devenit, prin reorganizare, unități economice sau bugetare de stat.“*

— Art. 7 alin. 3: *„Locuințele care înainte de 6 martie 1945 au aparținut societăților cu capital privat sau mixt vor fi vândute în condițiile de evaluare, de achitare integrală sau în rate a prețului și de exceptare de la vânzare, prevăzute în Legea nr. 112/1995.“*

Autorul excepției susține că prevederile de lege criticate încalcă dispozițiile art. 41 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora *„Dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate. Conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite de lege“.*

Examinând aceste susțineri, Curtea constată, în ceea ce privește dispozițiile art. 7 alin. 2 din Legea nr. 85/1992, republicată, că acestea se referă la locuințele care au aparținut înainte de 6 martie 1945 unor persoane juridice care ulterior și-au încetat existența ori, după caz, s-au transformat prin reorganizare în unități economice sau bugetare de stat. Astfel, în speță, imobilele au fost construite în 1924 din fondurile Camerei de Comerț și Industrie Timișoara, instituție desființată prin decret în anul 1949 și al cărei patrimoniu a trecut asupra statului. Întrucât proprietarul imobilelor la care se referă art. 7 alin. 2 din Legea nr. 85/1992, republicată, este statul, critica referitoare la încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 41 nu poate fi primită. În practica sa jurisdicțională

Curtea Constituțională a statuat că „trebuie să se recunoască statului dreptul de a hotărî neîngrădit asupra regimului juridic al bunurilor intrate în proprietatea sa în baza unor titluri conforme cu legislația existentă în momentul dobândirii dreptului său de proprietate“ (Decizia nr. 73 din 19 iulie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 177 din 8 august 1995). În același mod s-a statuat și prin Decizia nr. 136 din 21 octombrie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 448 din 24 noiembrie 1998, adăugându-se însă că „Această prerogativă a statului este pe deplin compatibilă cu competența instanțelor judecătorești de a stabili [...], în fiecare caz în parte, valabilitatea titlului de preluare, ceea ce este în deplină concordanță cu prevederile art. 21 și art. 125 din Constituție“.

Așa fiind, chiar dacă în anul 1990 camerele teritoriale de comerț și industrie au fost reînființate, este de competența instanțelor de judecată să stabilească eventuala îndreptățire a acestora de a fi despăgubite pentru bunuri preluate de stat în anul 1949 de la o persoană juridică a cărei existență a încetat atunci prin lege.

Curtea nu poate reține nici critica de neconstituționalitate a dispozițiilor alin. 3 al art. 7 din Legea nr. 85/1992, republicată, întrucât acestea nu fac decât să trimită, pentru condiții de evaluare și plată, precum și pentru ipoteze în care vânzarea nu este permisă, la dispoziții ale Legii nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe trecute în proprietatea statului.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepțiile de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 alin. 2 și 3 din Legea nr. 85/1992 privind vânzarea de locuințe și spații cu altă destinație construite din fondurile statului și din fondurile unităților economice sau bugetare de stat, republicată, excepții ridicate de Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Timișoara în dosarele nr. 16.638/1999, nr. 16.639/1999, nr. 16.640/1999 și nr. 16.027/1999 ale Judecătoriei Timișoara.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată de ședința publică din data de 11 iulie 2000.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1—12.1/ROL Banca Comerțului Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul Agenției economice, București,
șos. Panduri nr. 1, bloc P33, partea sectorului 5, telefon 411.58.33.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.33—335 01 11/2178 și 402.21.78,
E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro